

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 34. Zettortdeend 22trä August 1840.

No N i s u p p e s.

„Ne aismirsteet labbdarrischanu un isballischanu, jo tabhi uppuri Deewam labbi patihl.“ Ebr. 13, 16. Pehz scho swehtu wahrdu Nisuppes zeenigs Leelskungs no Hahn ar sawu zeenigu gaspaschu sawam nelaika dehlam Nikolai par peeminnu, neween Wahnes basnizu ar jaunahm kohschahm ehrgelehm apdahwinajuschi, bet arri Nisuppes un Dsirres pagasteem par labbu feschtuhlstohsch diwisimnt peeze desmits rubbulus subraba naudas nolikfusch, no furraas naudas tahs ifgadda intresses, prohti 250 rubbuli subraba naudas, teem minneteem pagasteem par labbu ar ihpafchu sinu teef isballitas. Schogadd bija ta pirma isballischana us 26tu Mei nolikta. Nisuppes zeenigs Leelskungs no Pehterburgas nahldams un sawa augsta deenesta ohtru reisi us Kaufasiju prohjam eedams, sawa dsimtsmuischa pahrnahzis, un tik pahri neddekas kawedamees, pats ar sawu zeenigu draudseni to pirnu isballischanu gribbeja turreht. Tapehz jaw pee laika tas jaunais skohlasnamas tappe uspuzzehts, jauna ehka blakkam, preeksch skohlmeistera stallischeem un schkuhnischeem ustaifita un wissgarr garreeneem apfahrt ar nekustamu akminu walwi, muhreteem wahrtu stabbeem un grabwi aptaifihst, un ar kohkeem apstahdihts. Ir muhsu basniza tee jauni frehli, lohgi un durwis tappe mahleti, ta, ka gan warram fazzihst: „tahs wezzas leetas irr pagahjuschas, redsi wiffas leetas irr tappuschas jaunus.“ — Ta isballischana us swehtdeenu pehz basnizas bija nolikta; bet tai fesdeenä preeksch tahs isballischanas papreeksch skohlas-namma Nisuppes un Dsirres skohlas behrni par sawu mahzischanu tappe pahrklauschinati. Pee skohlasnamma bija gohdawahrte no skujahm ustaifiti un pahr dur-

winn tas raksts: N. v. S. (prohti: Nikolai no Hahn) lassams. Skohlasbehrni jaw sanahkufchi sawu gohda deenu gaidija. Sesdeenas rihta Nisuppes zeenigs Leelskungs un Leelmahte, Leelkunga weetneeks, Stegmann kungs no Mattkuller, mahzitais un dauds zitti kungi no klah-tuma un no tahlenes, ir tee Nisuppes un Dsirres pagasta teefas wihri un preekschneeki, dewahs us skohlasnammu. Tur sanahkufchi pehz nodseedatas dseefmas un noturreteem pahtareem mahzitais usrunnaja tohs klahthuhdamus par tahs deenas gohdu, ka tas tam nelaika Nikolai no Hahn par peeminnu notikke, un stahstija par tahm isballischana, kas labbeem skohlasbehrneem, tikfuschahm gohdigahm meitahm, nabbageem bahrineem un wezzeem zilwekeem bija noliktas. Pehz schihs runnas skohlmeisters behrnus pahrklauschinaja eeksch kattisma, biheles stahsteem, lassischanas un rehkinaschanas no galwas. Ir pats zeenigs Leelskungs tohs behrnus pahrajautaja, un tahs atbildeschanas tik gudri un drohschi notikke, ka tas tik labbi wisseem zeenigeem klahthuhdameem, ka it ihpafchi teem mihteem wezzakeem par leelu preeku isdewahs, un zeenigs Leelskungs tam skohlmeisterrim Blumberg leelas usteizibas par sawu ustizigu, ruhpihu un gudru darboschanu atdewe. Pehz pabeigtas pahrklauschinanas tee skohlasbehrni, kam labbas mahzischanas dehl skohlas-dahwanas tiffa apsohlitas, pee tahpeles tappe peerrakstiti, ka arridsan tee 20 behrni, kas ar dseefmu grahamatahm bija apdahwinajami tapehz ka winnu wezzaki, knappakas rohzihas deht to ne spehje apgahdaht. Tad mahzitais usrunnaja tahs Nisuppes un Dsirres meitas, kas ar sawu rohkas-darbu bija atnahkufchas, tahs noliktas gohda-dahwanas mefleht. Ifkatra sawu darbu Leelmahte rahdija preekscha un winnas

wahrds pee tahpeles tappe peeraakstihst, kad nu wiffas, kahdas 60 meitas, bija farakstitas un no ffohlasistabas isgahjuschas, tad no dsimtskunga, mahzitaja un teefnescheem tappe ismeklehts, kurra bija zeeniga mekleht gohda-dahwanu, kurra ne, un ja pee weenas kahda waina eeksch usweschanas bija, tad winnas wahrds us tahpeli tappe isdsehstis. Pehz tam tahs gohbigas mekletajas zitta pakkat zittas kluu eesauktas un ikweena isfauze tahs meitas wahrdu, kurrai pehz labbas apsinnaaschanas gohda-dahwanu noweheleja un pee ta wahrda us tahpeli strihpe tappe peewilkta. Ta nu diwas meitas no Uisuppes un weena no Dsirrahm dabbuja tahs gohda dahwanas, prohti: Magreete Rumpatds, Magreete Rehdsen-Kaschulds un Trihne no Bruhwel-Jahna mahjahm.

Dhtra deena, prohti swehtdeenâ pehz basnizas, wiffi apdahwinajami nahze basniza, kur arri leels pulks no draudses bija palizis. Tad atbrauze Leelskungs un Leelmahte no Uisuppes ar tahm dahwanahm un dauds sweschu no tahlenes un no flahuma arri bija fanahkufchi.

Tee ffohlasbehrni ar ffohlmeisteri pehz ehgelehm dseefnu nobseedaja, tad mahzitais preeksch altara stahwedams draudsi usrunnaja wehledams, ka ta nelaika Nikolai no Hahn peeminna ilgi jo ilgi schinni draudse pastahwetu un tahs dahwanas, kas no winna zehluschees teem apdahwinateem par labbu isdohtohs, winnus pamohdinadamas us deewabihjaschanu, kristigu dschwofchanu un gohdu, usturredami to gohdu, kadeht tahs dahwanas bija nowehetas. — Tee nolikti 250 rubbuli sudraba naudas intresses bija no dsimtskunga pee pagasta teefas ismakfati un ta tappe isdalliti:

Vapreeksch ffohlmeisters par Dsirres behrnu ffohloschanu 25 rubbulus dabbuja.

50 rubbuli preeksch apgahdatahm un wehl apgahdajamahm ffohlas-waijadsibahm (gramatas, tahpeles, papihris, grippeli zc. zc.) bija ismakfati, no kurras naudas turplikkam arri diwas wehweru = stelles, rattini, ffrihbenki,

ehweles, kalli, sahgi, naschi, schkehres, adatas, irbi, un zittas ammata-leetas preeksch ffohlasbehrneem kluhs apgahdatas.

25 rubbuli preeksch ffohlas dahwanahm nolikti eeksch 6 bihbelem, 8 dseefnu-grahmatahm, 7 masahm bihbelem un wehl kahdahm zittahm lassamahm gramatahm tappe isdalliti teem labbakeem ffohlasbehrneem, kam mahzitais wehl peekohbinaja ir jo prohjam eeksch labbas mahzischanas, sapraschanas, gohda un deewabihjaschanas peeneemtees.

20 rubbuli eeksch 20 dseefnu-grahmatahm preeksch nabbageem behrneem kluu isdalliti, un katrs ar preezigu sirbi, sawu gramatu rohkaleelu mantu us wiffu muhschu dabbujis, ar pateizibahm atstahje.

50 rubbuli eeksch ffaidras naudas ta tappe isdalliti, ka feschi bahrini katrs 3 rubl. preeksch pawalgu par to nahkofschu ffohlas laiku, un weenpadesmits nabbagas atraitnes un gaudeni zilweki, preeksch atweegloschanu sawas gruhtibas arri katrs 3 rubbulus dabbuja.

20 rubbuli preeksch 3 gohdigeem kalpeem nolikti, kurreem zaur nelaimi, eeksch dschwofchanas kahds truhkums notizis; tapehz no Uisuppes un Dsirres kalpeem pascheem 3 bija ismekleti, kurru starpa tee 20 rubl. tappe isdalliti, ta, ka ikkatrs 6 rubl. 66 kap. dabbuja, lai tam weeglafi nahktu, kahdu lohpiu preeksch sawas dschwofchanas nopirkt.

Ta nu wiffi bija apdalliti, tad kluu arri tahs trihs gohda meitas no mahzitaja pee wahrda preekscha aizinatas, kam tahs gohda-dahwanas, no 20 rubl. ikkatrai, bija nowehetas, un dabbuja dauds gohda-wahrdus dsirdeht par to, ka ar sawu labbu usweschanu un darbu scho gohdu bija pelnijuschas. Tad ikkatra preeksch Uisuppes Leelmahtes itt kohschi un kaunigi pasemmojusees, baltu mizzihiti ar bantehm un kohschu pulku wainaku no paschas Leelmahtes rohkahm dabbuja us galwu usliktu, un wehl ikkatrai no teem 60 rubbuleem, kas preeksch trihs gohda-dahwanahm nolikti, bija apgah-

dahts: kamsohli no smalkas pirkas wadmallas, dsihparu swahrki, sibdu galwas-drahna, leela bohivillu kalla-drahna, pahris kuryju un nahtnu sekkes ko wissu sawa rohkā dabbuta un ais basnizas walwoja stahwoja diwas aitas un weena branga gohws peeseeta, kà pa Zahneem pilsfata lohpinus reds isgresnotus, ar wainakeem appuschfota, maudama un gaididama sawu ihstneeku, kurrar peederrahs us laimigu dsihwofchanu. Ur preezigu firbi tahs trihs gohdameitas sawas gohda-dahwanas warreja fanemt. Lai nu gaida sawu paschu dsihwofchanu, ja Deews winnahm to buhs wehlejis, ja nē, lai tomehr pateiz teem zeenigeem dahwinatajeem, kas sawam mihlam behrnam, kas jaw Deewa preefshā debbes preeku un gohdu eemantojis, arri wirs semmes us muhschigeem laikeem gribeja labbu peeminna zelt. Talabbad arri pehz pabeigtas isdallischanas mahzitaish atkal preefsh altara Deewu luhdse no wissas firbs, tik labbi tohs apdahwinatus ar deewabihjaschanu un fristigu prahstu baggatigi apfwehtih, kà arri schelligi nowehleht, ka fchi gohda-deena ifgaddus dauds zilwekeem par labbu un par pamahzischanu isdohtohs, un Nikolai no Hahn peeminna weenumehr draudsei par fwehtibu un winnam pascham par fwehtu preeku debbesis pastahwetu. — Kad nu wiss gohds Deewam! bija pabeigts, tad Nisuppes un Dsirres teefneschi ir tahs trihs gohda-meitas no pascha Leelunga aizinati dewahs us Nisuppi, kur winni, kà jaw gohda-deenā no saweem zeenigeem tappe pazee-nati, kurreem pascheem bija tas leelakais preeks pee tam, ka tik dauds firbis bija eepreezinajufchi, un fcho preeku winneem neweens ne atnems, jo Deews to usturrehs un wairohs. Schi bija ta pirma isdallischana, un tahdu mehš nu ifgaddus ar Deewa paligu Nisuppes un Dsirres pagastam par labbu peedsihwofim. Ta sinna awihses eelika par apleezinashanu, ka Deews ar sawahm schelastibahm Wahnes draudsi usluhfojis, un kà winsch pawiffam muhsu mihlā tehwi semmē, kur nu weetu weetahm jo wairaf par tahm dwehselem tohp gahdahts, atkal tizzigus laifus atwaddijis.

Rakstihš paschā plaujama laika ar to firsnigu wehlefchanu, ka Deews arri to plausfchanu no kurras muhsu mihlais pestitais runna (Luhf. 10.) baggatigi gribbetu apfwehtih un wissur labbus sirahdneekus sawa plaujama subtiht.

J. W. S.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehlefchanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 10. 10. 10., tohp no Zehrstes pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee ta nomirruscha Zehrsteemuishas mescha usrauga Jurra Steinberg, usazinati, 6 nebbetu starpa pee schihs pagasta teefas peeteiktees; ar to pamahzischanu, ka tohs, kas ne peeteiktees, wehlah wairs ne klausihš. Talihds arri-dsan wissi tee, kas peeminnetam Steinbergim ko parrada buhtu, tohp usazinati, sawus parrabus aismaksah; kas ne peeteiktees un kluffu zeetihs, tam buhs pehz dubbulti sawi parradi schai pagasta teefai jaatlihdsina. To buhs wehrā nem! Zehrstes pagasta teefa, 9tā Juhli 1840.

(Nr. 67.) ††† Anfs Gegermann, pagasta wezzakais. J. W. Klein, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehlefchanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 10. 10. 10., tohp no Randawas Krohna pagasta teefas wissi parradu deweji un nehmeji kà arri-dsan mantineeki pee tahs astahdas mantas (tikween ne no ta mahju-inventariuma) ta nomirruscha Krohna libaggu muishas faimneeka Wille Janne Stehnbuk, pahr kurra mantu parradu deht konkurse nospreesta, usazinati, lihds 30tu September f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlah neweenu wairs ne klausihš, ar to pamahzischanu, ja tee parradu nehmeji noliktā terminā pee schihs pagasta teefas ne peeteiktees tohs wehlah ar dubbultu maksu apstrahpehs. Randawas Krohna pagasta teefa, 30tā Juhli 1840.

(L. S.) Bert. Liedemann, pagasta wezzakais. (Nr. 317.) D. Külpe, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee ta nomirruscha Willkalnes faimneeka Seemulanu Ehrnesta Jurrauski, pahr kurra mantu parradu deht konkurse spreesta, tohp usazinati, diwu mehneschu star-

pà, prohti lihbs 4tu September f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees; jo wehlah neweenu wairs ne klau-
fihb. Willkalnes pagasta teefa, 4tâ Juhli 1840. 1
(Nr. 20.) Dhsan Forge Dhsit, pagasta wezzakais.
Fr. Grosset, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi parradu beweji to Waltekas fainneeku Grabbu
Frizza un Kolknes Sihmana, pahr kurru mantahm
magasihnes parradu un inventariuma = truhkuma deht
konkurse spreesa, teek usajzinati, pee saubefchanas
fawas teefas ar sawahm taisnahm prassifchanahm diwu
mehneschu starpà, un wifswehlak tai 7tâ Dktober f. g.
pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah ne-
weenu wairs ne klauflihb. Klosther = Uisputtes pagasta
teefa Waltekas muischâ, 5tâ August 1840. 3
(L. S.) Wihje Pramald, pagasta wezzakais.
(Nr. 112.) F. Grening, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifcha-
nas buhtu pee ta Dktesmuischas fainneeka Anfs
Kaspar, pahr kurru mantu parradu deht konkurse
spreesa tohp usajzinati, diwu mehneschu starpà,
prohti lihbs 12tu Dktober f. g., pee schihs pagasta
teefas peeteiktees, jo wehlah neweenu wairs ne klau-
fihb. Dktes pagasta teefa, 12tâ August 1840. 3
Sihmann Dumberer, peefebdetais.
(Nr. 17.) H. Rümmler, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifcha-
nas buhtu pee teem lihbsfchinnigeem fainnekeem
Runzu Janna Galle, Nette Krischa Dischler un Pur-
wainu Dahwa Stellmaker, pahr kurru mantahm
nespehziabas un leelu parradu deht konkurse spreesa,
tohp usajzinati, wifswehlak lihbs 12tu Dktober f. g.
pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Wirkusmu-
schâ, 12tâ August 1840. 3

(L. S.) ††† Frik Reinacht, pagasta wezzakais
(Nr. 96.) E. Kronberg, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas flubdinafchanas.

Lihwesbehrfes muischas waldischana sinnamu darra
ka to tirgu, fo isgahjuschâ gaddâ 10tâ September
turreja, schegadd, kâ arri nahlamôs jittôs gaddôs,
2trâ Septbr. pee Lihwesbehrfes Uppesmuischas tur-
rehb. 1

Jaur scho teek sinnamu darrichts, kâ Jaunasmu-
schas tirgu, kas us 29tu September kriht, scho gadd
2trâ Dktober turrehs. 2

Ar augstu atwehleschanu Brisilles muischâ, Luffu-
mes aprinki, no schi gadda ifgaddus 13tâ September,
pirmôs 3 gaddôs bes tulles, turrehs tirgu. 1

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgâ, tanni 12tâ August 1840.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rb.	Kv.		Rb.	Kv.
I jauns dahlberis gelbeja	1	33	I pohbs fannepu tappe malfahs ar	—	90
I puhrs rudsu tappe malfahs ar	1	60	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I — kweeschu — —	3	—	I — — flittakas surtes — —	1	80
I — meeschu — —	1	15	I — tabaka — —	—	65
I — meeschu = putrainnu — —	1	60	I — dselses — —	—	70
I — ausu — —	—	90	I — fweesta — —	2	10
I — kweeschu = miltu — —	3	50	I muzza silku, preeschu muzza — —	6	25
I — bishdeletu rudsu = miltu — —	2	10	I — — wihfchnu muzza — —	6	50
I — rupju rudsu = miltu — —	1	60	I — farfanâs fahls — —	7	—
I — sirnu — —	1	60	I — rupjas leddainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	2	50	I — rupjas baltas fahls — —	4	40
I — fannepu = sehklas — —	1	50	I — smalkas fahls — —	4	25
I — fimmennu — —	5	—			

W r i h w d r i e k e h t.

Dro juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas = rahs N. Weitler.
No. 276.